USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **A. U.**, zast. Mgr. Lenkou Lobovskou, advokátkou se sídlem Kopeckého sady 152/15, Plzeň, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2022, čj. CPR-7511-5/ČJ-2022-930310-V248, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 6. 2022, čj. 16 A 9/2022-38,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, odbor cizinecké policie, rozhodl dne 8. 2. 2022 o správním vyhoštění žalobce s dobou, po kterou nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 3 roky. Žalovaný odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl. Proto žalobce podal žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem taktéž zamítl.

[2] Napadený rozsudek byl žalobci doručen dne 27. 6. 2022 (viz doručenka na č. l. 46 spisu krajského soudu). V návaznosti na to žalobce předal dne 11. 7. 2022 (v poslední den lhůty k podání kasační stížnosti) k poštovní přepravě „*Návrh na přiznání odkladného účinku Kasační stížnosti*“ a „*Žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů*“, adresované Nejvyššímu soudu. Nejvyšší soud toto podání obdržel dne 13. 7. 2022 a 15. 7. 2022 je přeposlal Nejvyššímu správnímu soudu, kde bylo zaevidováno pod sp. zn. Na 108/2022. Sedmý senát NSS následně usnesením ze dne 11. 8. 2022, čj. Na 108/2022-26, ustanovil žalobci zástupkyni Mgr. Lenku Lobovskou, advokátku. Jejím prostřednictvím následně žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti napadenému rozsudku kasační stížností spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku.

[3] Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. platí, že *kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení*, přičemž *zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.* Podle § 40 odst. 2 s. ř. s. lhůta určená podle týdnů končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Zároveň ale podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí, že *požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.*

[4] V souladu s posledním citovaným ustanovením, požádá-li účastník řízení o ustanovení zástupce ještě před podáním návrhu na zahájení řízení (v tomto případě kasační stížnosti), je nutno učinit takovou žádost ve lhůtě pro podání návrhu (v nyní projednávané věci tedy ve lhůtě pro podání kasační stížnosti).

[5] Z toho vyplývá, že návrh na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti lze učinit ve lhůtě pro podání kasační stížnosti, která se tímto úkonem staví (rozsudek NSS ze dne 13. 1. 2005, čj. 6 Ads 72/2004-69). Jde tedy o procesní úkon, který je vázán procesní lhůtou. Oproti hmotněprávním lhůtám přitom platí, že je lhůta zachována, pokud bylo *podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak* (§ 40 odst. 4 s. ř. s.). K zachování lhůty předáním k doručení dochází, je-li návrh adresován příslušnému soudu. Zachování však může nastat i za určitých podmínek zákonem a judikaturou předvídaných, jak bude popsáno dále.

[6] Příslušnost soudu ve správním soudnictví není dána jen pro vydání rozhodnutí ve věci samé, ale pro celé řízení. Z toho důvodu je i příslušnost pro provádění jednotlivých procesních úkonů, které samy o sobě nepředstavují rozhodnutí ve věci samé, ale naopak pouze směřují k vydání takového rozhodnutí, určena příslušností soudu pro meritorní rozhodnutí. V nyní projednávané věci je proto k rozhodnutí o návrhu na ustanovení zástupce věcně a místně příslušný Nejvyšší správní soud (viz usnesení NSS ze dne 6. 3. 2009, čj. Na 18/2009-4). Tento judikaturní závěr vyplývá z § 35 odst. 10 s. ř. s., který stanoví podmínky pro ustanovení zástupce v řízení před správním soudem. Podle tohoto ustanovení může zástupce ustanovit předseda senátu, přičemž soudní řád správní nedeleguje tento procesní úkon na jiný soud, než který řízení vede a rozhoduje ve věci samé. Z obsahu § 109 odst. 1 s. ř. s. dále vyplývá, že přípravné úkony po podání kasační stížnosti (včetně zjišťování splnění podmínek řízení) činí Nejvyšší správní soud. Na základě výše uvedeného je nepochybné, že o ustanovení zástupce pro rozhodnutí o kasační stížnosti nemůže rozhodnout žádný jiný soud, než Nejvyšší správní soud (viz také usnesení NSS ze dne 27. 3. 2019, čj. Na 11/2019-40).

[7] Otázkou, která je v nyní projednávané věci klíčová, tedy je, kterému soudu lze návrh na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti směřovat s účinky zachování lhůty pro podání kasační stížnosti, a zdali má takové účinky i podání návrhu u nepříslušného soudu. Podle § 106 odst. 4 s. ř. s. se totiž kasační stížnost *podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u soudu, který napadené rozhodnutí vydal*.

[8] Jak uvedl soud již v usnesení sp. zn. Na 11/2019, soudní řád správní upravuje některé situace zachování lhůty v případě, je-li podání adresováno nepříslušnému soudu. Tato pravidla lze rozdělit do dvou typů podle toho, na jakou situaci dopadají. První typem je případ, kdy je pro dané řízení příslušný soud určen pouze na základě obecných pravidel obsažených v soudním řádu správním, aniž by byl určen konkrétní soud, k němuž má podání směřovat. V takové situaci lze využít postupu podle § 7 odst. 5 a 6 ve spojení s § 40 odst. 4 s. ř. s. a věc postoupit příslušnému soudu s účinky zachování lhůty nebo stavení jejího běhu. Druhým typem procesních pravidel určujících posouzení zachování lhůty je případ, kdy soudní řád správní stanoví pro daný typ řízení konkrétní soud, u kterého má být podán návrh. Tak je tomu v § 106 odst. 4 s. ř. s., který stanoví příslušnost Nejvyššího správního soudu pro podání kasační stížnosti. Jedná se tedy o speciální ustanovení o příslušnosti ve vztahu k první uvedené variantě.

[9] Z podstaty věci je zřejmé, že lhůta pro podání kasační stížnosti se staví vždy, pokud je v jejím průběhu návrh na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti a řízení o ní podán u Nejvyššího správního soudu jako soudu příslušného. Z § 106 odst. 4 s. ř. s. lze na základě výše uvedené interpretace dovodit, že lhůta pro podání kasační stížnosti je zároveň zachována, byl-li návrh na ustanovení zástupce pro její podání adresován krajskému soudu, který vydal rozhodnutí, proti němuž má kasační stížnost směřovat (respektive předán k doručení tomuto soudu podle § 40 odst. 4 s. ř. s.).

[10] Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že pokud bylo podání učiněno u nepříslušného soudu, ačkoliv soudní řád správní určuje konkrétní soud, u něhož mělo být učiněno, je třeba, aby nepříslušný soud podání, které mu bylo chybně doručeno, odeslal soudu příslušnému nejpozději před uplynutím lhůty určené k učinění podání (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 18. 12. 2008, čj. 1 Azs 51/2007-55, č. 1790/2009 Sb. NSS). Stejné pravidlo pro posouzení samotné včasnosti jako pro podání kasační stížnosti platí i pro návrh na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 25. 2. 2016, čj. Na 19/2016-24). Tento návrh je tedy z hlediska stavení lhůty pro podání kasační stížnosti včasný tehdy, jestliže byl ve lhůtě pro její podání odeslán Nejvyššímu správnímu soudu anebo krajskému soudu, který napadené rozhodnutí vydal (§ 106 odst. 4 s. ř. s.).

[11] Rozsudek krajského soudu, proti kterému má kasační stížnost směřovat, byl stěžovateli doručen dne 27. 6. 2022. Lhůta k podání kasační stížnost tedy uplynula 11. 7. 2022. Stěžovatel tentýž den (tj. poslední den lhůty k podání kasační stížnosti) podal k Nejvyššímu soudu návrh na ustanovení zástupce a na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nejvyšší soud toto podání obdržel dne 13. 7. 2022 a k poštovní přepravě je předal 15. 7. 2022 (viz obálka evidovaná ve spisu sp. zn. Na 108/2022 na č. l. 6), tedy až po uplynutí lhůty k podání kasační stížnosti. Právě tento den je na základě výše uvedené judikatury rozhodný pro posouzení včasnosti návrhu na ustanovení zástupce. Stěžovatelův návrh proto nemohl mít vliv na stavení lhůty pro podání kasační stížnosti, jelikož byl k příslušnému soudu podán až po uplynutí dvoutýdenní zákonné lhůty k podání kasační stížnosti. Soud pro úplnost dodává, že stěžovateli se v závěru napadeného rozsudku dostalo řádného poučení o možnosti podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu, který o kasační stížnosti rozhoduje, včetně uvedení správné adresy NSS, a že lhůta je zachována, i pokud by ji podal u Krajského soudu v Plzni.

[12] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako opožděnou odmítl [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.; obdobně viz usnesení NSS ze dne 20. 9. 2021, čj. 1 Ads 256/2021 19]. Na tom nemůže nic změnit ani to, že NSS v bodě 9 usnesení sp. zn. Na 108/2022, kterým byla stěžovateli ustanovena zástupkyně, stěžovatele nesprávně upozornil, že od okamžiku právní moci tohoto usnesení poběží zbývající část lhůty pro podání kasační stížnosti. V daném usnesení však NSS nezohlednil, že žádost byla podána u nepříslušného soudu. To by bylo možné pouze v případě, že by byla lhůta k podání kasační stížnosti od počátku zachována (viz bod [4] tohoto usnesení). Toto upozornění však nemělo žádný vliv na procesní postavení stěžovatele. Nedošlo totiž k tomu, že by až v důsledku nesprávného upozornění podal kasační stížnost opožděně. V době, kdy se mu dostalo nesprávného upozornění, už lhůta pro podání kasační stížnosti uplynula. Jednalo se navíc o pouhé upozornění pro ustanoveného právního nástupce, které vůbec v usnesení nemuselo být uvedeno a nyní rozhodující senát jím proto není nijak vázán.

[13] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně Mgr. Lenka Lobovská. O její odměně a náhradě hotových výdajů Nejvyšší správní soud dosud nerozhodoval, jelikož mu není známo, jaké úkony právní služby ve věci doposud proběhly. Soud proto o odměně ustanovené zástupkyně rozhodne dodatečně.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. září 2022

Petr Mikeš
předseda senátu